

ciutat d'ideals

Parelles de nuvis a la Seu

Andreu Loncà

A vegades, per esbargir-me, pujo a la Seu de Lleida. Em sembla que ho faig perquè, a l'hora de la posta, pot ser un lloc molt agradable, sobretot d'ençà que hi van col·locar el bar La Sibilla, que és la millor pensada que han tingut per regenerar la Seu. Ara bé, el millor lloc per badar és la plaça dels Apòstols, amb el terra empedrat de còdols. La gent hi passeja, somrient, hi ha algun turista admirant el campanar, hi ha parelles que es fan fotos. Sempre hi pots veure una sessió fotogràfica inesperada d'una parella de nòvios joves que es fa un petó amb la Seu al fons. Es miren romànticament davant les indicacions precises del fotògraf. L'espectacle pot ser entenedidor, m'hi encanto: els veig com arriben de pressa, només amb deu minuts de sol últim que es pon i llavors es retraten, ella amb els cabells al vent, ell agafant-la pel flanc posant per a la posteritat. Diuen les estadístiques que una collada –dos de cada quatre?– d'aquestes parelles es divorciarà. Però això és ara lluny, ells porten un trajo lluent i elegant i elles uns vels i unes

cues blanques que costen déu i ajuda d'arrossegar per l'empedrat de la plaça. La veritat és que fan goig. Però és probable que si passejo per la Seu és per aquesta tendència molt humana de voler abstractre's de les coses concretes i, en cert sentit, sentir parlar el lloc i les pedres. Perquè al Castell –sobretot a les muralles prop de la Suda, ara en obres– encara ara les pedres parlen a qui vulgui escoltar. A vegades el seu parlar és confús: es confonen els setges i les guerres s'encavalquen. Després et dius que has de tornar a remirar el volum corresponent de Josep Lladonosa o de la història que edità Pagès, que és on de veritat parlen. Però és clar que aquell és un indret en què quedés somiós mirant l'altra ciutat que ha crescut al nord i a l'oest, que no correspon al perfil històric. Llavors la ciutat apareix estranya i britànica, amb els darrers raigs il·luminant uns blocs sòlids del Secà de Sant Pere o mostrant el creixement al seu aire de Balàfia, o de Ciutat Jardí, o mires d'endevinar els edificis, els passeigs, algun element urbà que et doni una pista o altra. Naturalment, aquest badar et porta a preguntar-

te coses: com la història marca el destí de les col·lectivitats humanes, com els individus es fonen en aquesta argamassa que és la societat i l'oblit, com es fan esforços ingents –muralles i catedrals– que resten com una metàfora de la inutilitat de les coses dels homes i les dones. Comprends que hi hagi tants escriptors que vulguin convertir la vida en llibre. I tants homes que vulguin fer catedrals. Perquè la vida sembla un joc i ho deu ser, a vegades. I resulta que a la Seu veus les parelles de nuvis amb cotxes descapotables i les muralles que van fer homes anònims d'un altre segle en un esforç titànic que no sé pas de què els serví: esbotzaren la muralla, entraren a la ciutat assetjada... És un remolí que evoca la Suda volada pels aires i recorda els perdedors d'una guerra atroz. Perquè la Seu té nafres i ferides pertot. Ja veuen que les meues reflexions eren una mica aspres i tristes, per això vaig preferir encantar-me mirant la meua ciutat, i els nuvis, que es miren tendrament mentre el fotògraf els fixa per a la posteritat de paper. Fa més plaer. I encantar-se, com deia el filòsof, és el principi del saber.